

MÚLTMENTŐ

A HOSSZÚHETÉNYI HAGYOMÁNYŐRZŐ EGYESÜLET KIADVÁNYA 11.

Negyvenöt éves a Népi Együttes

2017.

MÚLTMENTŐ

“Aki megírja szülőföldje történetét, az nagyobb és értékesebb munkát végez, mintha egyetlen történelmet írna. A hűség a szülőföldhöz a legnagyobb erő a táj felemelésére.”

(Kanyar József)

Kedves Olvasó!

Negyvenöt év nem kevés egy ember életében. Több, mint egy emberöltő! Túl élete delén – tele tervekkel, felvértezve tapasztalatokkal, nyomában felnőtté váló gyerekekkel – már van mire visszatekinteni az egyes embernek is.

Egy csoport, közösség negyvenöt éves múltja – még egy rendkívüli életúthoz képest is – gazdagabb, hiszen egyének közös múltja. A baráti- vagy szerelmes táncos-énekes útnak az együtt megélt örömök és bánatok, sikerek és kudarcok a mérföldkövei. Ősszel egy ilyen mérföldkőhöz érkeztünk. Az októberben megünnepelt jubileummal az együttes mai tagjai és a hozzánk csatlakozó fellépők, korábbi táncosok, zenészek nem csak az elhunyt tagoknak kívántak emléket állítani, de tisztelegtek minden élő és már nem élő helynyi előtt is, akik segítették a közösség eddigi tevékenységét. Az 1972-ben alakult együttes elődje a harmincas évek Gyöngyösbokrétája és az ötvenes években szerveződött népi együttes. Ezt az örökséget is ünnepeltük a jubileum alkalmával. Az évforduló jó alkalom arra is, hogy közösen felidézzük az együtt töltött éveket, emlékezetes napokat, felemelő órákat.

Idei kiadványunkat a visszaemlékezések, fotók segítségével elsősorban az elmúlt 45 év felidézésének szenteljük, de szokás szerint beszámolunk az elmúlt évről is.

Szép évet zártunk! Saját jubileumunk mellett – egy közös televíziós szereplésre emlékezve – évfordulót ünnepeltünk a várkonyiakkal is. Háromszor táncolhattunk a Magyar Nemzeti Táncgyűttes műsorában a Budai Várban és a MŰPÁ-ban. Ezen kívül sok kisebb fellépés, siker övezte az idei évet itthon és külföldön.

Hasonló évet kívánok magunknak, és hasonló évtizedeket az utánunk jövőknek, akik – remélem egyre többen –, életük részévé teszik saját településük zenéjének, táncainak megismerését és közösségekben való művelését!

Ezúton is köszönöm mindazok segítségét, akik dokumentumokkal visszaemlékezésekkel segítették kiadványunk megjelenését!

Mi is így gondoljak...

“A kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egy-kettőre elpárolog, ha minden nemzedék újra, meg újra meg nem szerzi azt magának”

Kodály Zoltán

“Ha elhagyjuk a hagyományainkat, ha már nem élünk bennük, akkor az emberét vesztett hagyomány nem fog minket megőrizni. A mai elmagányosodott, szorongó ember mindennek ki van szolgáltatva, az akkori közösségek szerves egységet alkottak.”

Andrásfalvy Bertalan

MÚLTMENTŐ

A HOSSZÚHETÉNYI
HAGYOMÁNYÓRZÓ EGYESÜLET
KIADVÁNYA

Székhelye:

7694 Hosszúhetény, Verseny u.9.

Telefon: 72/490-827

nepiegyuttas@hosszuheteny.hu

Szerkeszti az egyesület.

Felelős szerkesztő: Papp János

A címlapterv Marsai Ágnes munkája

Készült Pécsen, Molnár Csaba nyomdájában

Október 7-én Komlón ünnepelte megalakulásának 45. évfordulóját az együttes. A gálaműsorban egykori táncosok, zenészek is felléptek, a színház előcsarnokában fotókiállítás idézte fel az elmúlt évtizedeket.

Fotó: Hervai Mihály

Értékőrző elődeink

Paulini Béla ösztönzésére Czimber József a falu jegyzője, Nemes János kántortanító és Bocz György községi bíró szervező munkájának köszönhetően a harmincas évek elejétől a hetényiek rendszeresen szerepeltek Budapesten.

A fenti kép 1935-ben készült a Városi Színház előtt. A gyöngyösbokrétások balról jobbra: Szabó István és felesége, Klézli János és felesége, Szabó József és felesége, Kiss Miklós, Gyenis Erzsébet, Bencze József, Radó József és felesége, Kiss János és felesége, Radó Miklós és felesége, Bocz György és felesége.

Lent: 1950-ben a faluban dolgozni kezdett egy Csánki Lenke nevű, rendkívül barátságos és agilis védőnő. Először csak énekelgetett a falu asszonyaival, majd a bokrétások és idősebb táncos lábú emberek bevonásával 1952 elején táncsoportot szervezett. Képünk 1955. május 7-én készült a Csalóka Péter c. dramatikus játék szereplőiről, a közepén ülő Csánki Lenkével és a jobbján Muharay Elemérrel. Mindenkit nem ismertünk fel. Ki tud segíteni?

Szabadi Mihály:

“Most már lehet ...”

Emlémem Kaszás Jánosról

A XX. század két világháborút is rászakasztott a magyar emberekre. A parasztember gyereke ott harcolt az olasz fronton meg Galiciában, egy emberöltővel később pedig az orosz hómezőkön hullatta véréét. Nótaszóval indultak: "Megállj, megállj kutya Szerbia...", később pedig azt harsogták: "Horthy Miklós katonája vagyok...", hová lett a nótaszó? Sok magyar gyerek pihen névtelen sírokban messze idegenben. Akik hazajöttek, meg akik itthon maradtak lelkükben őrzik a háborús emlékeket. Dalaik emlékeznek a doberdói síkról, a Piave vizéről, no meg a "Nagyoroszországról". A népköltészetben külön réteget képeznek a katonanóták. A falusi férfiak csöndes mulatózásai során nem maradhatnak el. Aki énekel, az nem politizál. De volt idő, amikor a hatalom a nótaszót is cenzúrázta. Az Isonzót meg a doberdói harcteret még elnázta, de a "Nagyoroszországot" nem volt illő még dalban sem emlegetni. A tiltás nem okozott problémát, mert aki a "messzi földet" énekelte az is tudta, hogy mire kell gondolni.

Történt egyszer, – úgy 1990 táján – hogy a falusi népi együttesek vezetői továbbképzésre gyűltek össze. Az egymást jól ismerő emberek örültek a találkozásnak, és a hivatalos program befejezése után is együtt maradtak. A jelenlevők zömmel még ahhoz a korosztályhoz tartoztak, akik jó társaságban, egy-két pohár bor után természetesen fakadtak dalra. Előkerültek a katonanóták is. Szomorúan mentünk ki a doberdói harctérre, ám amikor azt kellett volna mondani, hogy hová masírozunk a kis pej lovam hátán megakadt a szöveg. A pillanatnyi bizonytalanságból Kaszás János talált magára és felkiáltott:

– Álljatok meg! Most már lehet!

Mindenki tudta, hogy mit jelentenek ezek a szavak, és felszabadult lelkesedéssel, harsogva mondtuk tovább, hogy "Ra-ra-ra-ra rajtad megyek el Oroszországba." Azután jött a Donkanyar meg az orosz tél, sőt még a Karádi nótát is eldaloltuk miszerint "Muzska földön lassan jár a posta." A társaságban sokan voltunk olyan emberek, akikben még élt a paraszti lélek, akik tudtunk egy húron pendülni. Könnyen akadt olyan nóta, melynek szövegét dallamát mindenki tudta. És nem nagyon válogattunk, az egyébként finnyás ízlésű folkloristák belefeledkeztek a magyar nótába is.

Több ilyen alkalommal is volt szerencsém egy társaságba kerülni Kaszás Jánossal. A mozgalomban találkoztunk. Ő, mint a hosszúhetényi együttes vezetője minden jelentős szakmai fórumon megjelent. Annak idején – az Amatőr Néptáncosok Országos Tanácsának Dél-dunántúli Területi Szervezetében – a két megye szakemberei szoros kapcsolatban voltak egymással. Amíg virágkorát élte a Pécsvaradi Leányvásár az biztos találkozási pont volt. Barátként is és a zsűri asztala mellől is minden alkalommal érdeklődéssel figyeltük a két szomszédvár – Hosszúhetény és Zengővárkony – vetélkedését. Kaszás János évenként dolgozta fel és mutatta be az együttesével a hetényi lakodalmi szokásokat, és ki ne emlékezne a "Hetényi vígságok"

című játékra. A hetényi menyecskek bővérű termékenységi táncára. ("Lesz eső, lesz") János minden alkalommal ott énekel, és ott táncolt az övéi között, derűje példa volt, ami átsugárzik a múltó idő fölött is.

Személyes kapcsolatunkat megalapozta, hogy egyik első találkozásunk alkalmával, amikor megtudta, hogy én sióagárdi vagyok, elénekelte nekem a sióagárdi vándor-paprikások dalát. Sőt le is kottázta. Olyan tanító volt, aki úgy emelkedett ki az övéi közül, hogy teljes lélekkel közöttük maradt. Nem viselt funkciót, de közéleti ember volt, és hatott a közösségre. Példa az utókor számára, mint Tötös Sándor (Zengővárkony), Török József (Tápé), Bogár István (Sárpilis), Földesi János (Madocsa), Tóth Ferenc (Kalocsa), vagy a fiatalabb nemzedékből Töreki Imre (Szany).

A Muharay Szövetség elnöksége 1998-ban Hosszúhetényben tartotta kihelyezett elnökségi ülését. Ülés utáni összejövetel Nagy Sándorék pincéjénél. Kaszás János Vásárhelyi Laci bácsival. Hátérben Bencze Éva.

A Muharay Elemér Népművészeti Szövetség nagy családjában töretlenül ott van Hosszúhetény. Mert volt egyszer egy Kaszás János, akinek életeleme volt a haldokló paraszti élet értékeinek mentése. Pedig az ő munkásságának idején még csak sejteni lehetett a veszélyt. Ő maga elment, de vannak tanítványok, akikben el tudta ültetni a magot. Szelleme itt van, és mindig "lesz eső, lesz", hogy a mag kikeljen, és viragozzon is mindig, amikor a hetényi rezsek megfűjják a trombitát.

Sióagárd, 2017. június 16.

Zengőn innen, Zengőn túl...

Hol vót, hol nem vót, tán igaz se vót, de én biztosan állíthatom, hogy igaz vót!

A Zengő hegy lábánál vót – és ma is van – két falu, az egyik Innen / Várkony, a másik Túl / Hetény. E két falunak a hetvenes évek elején született egy-egy táncsoportja, szinte mintha ikrek lettek volna. Sok mindenben egyeztek, hasonlítottak s ráadásul ama két személy, aki eme két táncsoport vezetésére szánta magát, már abban az időben is igen nagy tiszteletnek örvendett, és mindketten jellemében, karakterben, ráadásul ama tudásban, amivel már abban a korszakban rendelkeztek, igen kimagaslóak voltak! Innenről Töttös Sándor, Túlról Kaszás János.

Történt egyszer – hogy mikor is először, már pontosan nem is tudom, – úgy a 70-es évek elején, vagy közepén, eme két vezér, megtanácskozták, megegyeztek, hogy közösen adjanak műsort ... Innen... aztán Túl...

Akkor én még zsenge táncos legényke vótam, de emlékezetemben sok minden megmaradt. Eleinte nagy érdeklődéssel figyeltük egymást, ugye az Inneniek a Túliakat, majdan a Túliak az Innenieket. Vót ám dínom-dánom a műsorok után, hisz majd elfelejtettem, eme két táncsoportnak mindkét részről a saját rezesbandája fújta a talp alá valót. Hát ezért is mondom én, hogy szinte ikrek, és azért azt tudni illik, ahol a rezések rázendítenek, na ott kő kövön nem marad!

Aztán, ugye ahogy telt múlt az idő egyre nagyobb hírnévre tettek szert, így is lett... 1977-ben a Magyar Televízió a hagyományörző együttesek részére "Röpülj páva" országos vetélkedőt hirdetett meg, ahol Várkony-Hetény baranyai lakodalmassal közösen vett részt, amit a tévében le is vetítettek, növelve mindkét táncsoport hírnevét.

Kötelességeink közé tartozott, abban az időben a minősítés is, ami helyileg hol Vereseyházán, hol Gödöllőn, vagy másutt zajlott, igen neves szakértők előtt! Bár ha először nem is arany, de minden alkalommal éremmel távozott mindkét csoport. Természetesen aztán lett arany is nem is egyszer, a zenekaroknak is! De volt, hogy csak amolyan országos néptánc találkozózn is közösen vettünk részt, és bár a kósza hírek, hogy a két Vezér, haragszik egymásra, s a Várkony is Hetényre... vagy éppen fordítva, ezt inkább csak az irigyek híresztelték. Hisz' mint ahogy már mondtam, vótunk sokszor együtt egy helyen s ott is aludván, kollégiumban, véletlenül megesett, hogy a várkonyi legények, a hetényi lányok hálószobájában ébredtek... És, hogy ezt honnét tudom? Hát, én is ott ébredtem...

Aztán hogy mennyire is jó vót a viszony, az is bizonyítja, hogy egy derék hetényi legény, úgy meg bolondítá ama várkonyi leányt, melyiket egy várkonyinak sem sikerült, hogy szerelmük oly mérték-

ben növekedet, a hetényi legény meg is kérte e leány kezét íziben.

Na kérem szépen lett is ott Hetényben lakodalom, két táncsoport, három zenekar, akkora nagy mulatság, még most is emlegetik... Pláne a vőlegény!

Viszont ha már emlegettem a zenekarokat, szeretnék egy zenész muzsikus barátot kiemelni, aki viszonylag hamar itthagott bennünket, de biztosan mondhatom, hogy a hetényi zenekar neki köszönheti a rezes banda kultúrájának életben maradását, s annak a mai napig is élő hetényi stílus kialakulását. Eme számomra igen nagy tiszteletre méltó ember *Göndöcs János* volt, akivel sokszor volt szerencsém együtt muzsikálni!

(Több személyt szándékosan nem nevezek meg, mert hisz akkor szinte mindenkit felsorolhatnék, az meg ugye több évtizedek óta sok száz ember lenne, akik valamilyen módon meg fordultak a táncsoportokban.)

De aztán még maradjunk csak a két táncsoport közti ismerkedéseknél! Ugyanis vót olyan is mikor a várkonyi legény, nagy öröme elbolondítá a hetényi leányt, s szintén nagy mulatsággal lett frigyük egybekötve!

Rengeteg utazás, hol belföldön, hol külföldön, mindenütt nagy sikerekkel hátuk mögött tértek haza az együttesek.

Ki Zengőn Innen-re, ki meg, Túl-ra!

Aztán teltek múltak az évek, s a két Vezér – megöregedvén, tisztességgel, becsülettel, a legnagyobb alázattal, mit valaha valaki is adhatott –, itt hagyott bennünket. Töttös Sándor Innenről, Kaszás János Túlról már egy helyen vannak a Zengő felett, a felhőkön túl! Odafentről biztos figyelnek bennünket, és ha néha nem is olyan kellően, mint ahogy ők szeretnék, de mind a két táncsoport – együtt is, külön is – él, létezik.

Nekünk – Mohácsi Istvánnak Zengőn Innen, és Papp Jánosnak Zengőn Túl – kötelességünk továbbvinni, amit elődeink reánk hagytak. A hagyatékot táncsainknak s az utókornak továbbítani a legjobb tudásunk szerint, és törekedni arra, hogy a jövőben is akár külön-külön vagy együtt, de mindenképpen hasonlóan közös harmóniában végezzük feladatunkat, hiszen ikrek vagyunk, sok mindenben hasonlítunk, és a szülő anyánk nem más, mint magyar kultúránk, bár nem egy helyen létezőnk, de nem oly messze egymástól, Zengőn innen, Zengőn túl...

Mohácsi István

a Zengővárkonyi Hagományörző Művelődési Egyesület elnöke

1976. június 13-án Népművészeti Nap Hosszúhetényben, közösen a várkonyiakkal. Felvonulás a Fő utcán. A kép előterében Töttös Sándor együttesvezető, a lehajtott fejű fiú pedig az együttes mai vezetője Mohácsi István.

Három nemzedékkel táncoltak

Hosszúhetényben a táncos hagyományőrzésben a Csák házaspár képviseli az élő folytonosságot. Rózsika szülei, nagyszülei együtt táncoltak a Gyöngyösbokrétában. Rózsika édesapja és Csák Józsi az ötvenes évek népi együttesének is tagja volt, ahogy Rózsika is. Csánki Lenke csoportjának megszűnését követően, 1972-ben Rózsika édesanyja és férje alapító tagja volt az énekes csoportnak, amelyből a mai népi együttes alakult. Kaszás János csoportjában nagyobbik fiukkal együtt táncoltak, majd részesei voltak annak a sikeres időszaknak is a kétezres évek elején, amikor Papp János vezetése alatt a csoport újra kiváló minősítést szerzett. Egyik unokájuk ma is táncol az együttesben. Velük idézünk fel néhány emléktöröredéket.

Csák József: 1954-ben, ősszel kezdtem táncolni. A szüreti felvonulás fiataljaiból, meg a bokrétás öregekből alakult a népi együttes. Csánki Lenke, a vezetőnk egy nagyon aranyos nő volt. Szerettük nagyon!

Mohácsra emlékszem, Mohács szigeten táncoltunk. Nem felejttem el, a cigány nem ment el máshova játszani, mert mi ott nótáztunk és nekünk játszott, pedig még pénzünk sem volt.

Jászapátiba meg vonattal utaztunk, külön kocsiiban és seggreverőztünk egész úton. Le kellett hajolni, és el kellett találni ki ütött. Ha eltalálta, hogy ki volt az, akkor őnéki kellett behajolnia.

Csánki Lenke együttesében, 1958-ban Harkányban. Balról: Kaszás Jánosné György Irénke, Barkó Rózsa, Neukirchner Magdolna, Csákné Kiss Rózsika, Csánki Lenke, Frick Elvira, Sudár Jánosné Kovács Eszter, Horváth Lajosné Bózsa Mária, Hohmann Erzsébet, Vicze Jánosné Borbás Katalin. Férfiak: Bózsa Sándor, Dallos János, Kovács Ferenc, Csák József, Kaszás János, Sudár János, Bencze Ferenc, Vicze János, Szabó György. A képen láthatók közül, később többen alapító tagjai voltak a Kaszás János vezette együttesnek. A fotót Lovas Sándornétól kaptuk.

Jászapátiban kollégiumban kaptunk szállást. A férfiakat és a nőket külön szállásolták el. Nem volt szabad kimenni, úgy szöktünk ki. Mi férfiak többen csak hajnaltájt mentünk vissza.

Csákné: Én még iskolásként először színjátszó szakkörbe jártam, csak később kezdtem táncolni Lenke néninél. Emlékszem, 1956-ban egyszer későn értem haza próbáról, (akkor már udvarolt nekem a papa) jött elém édesanyám. Jól kikaptam.

1959-ben házasodtunk össze, addig táncoltunk Csánki Lenke csoportjában. Lenke néni ott volt a lakodalmunkban. Kaptunk tőle nászajándékot is. A csoport is akkor tájban szűnt meg, de nem tudom miért.

Csák: A Kaszás csoportjában úgy kezdődött, hogy vasárnap délutánonként jöttünk föl a kultúrházba énekelni. János bácsi zongorázott. Táncoljunk is rá! Volt úgy, hogy fél éjszakát táncoltunk.

Csákné: Nagyon szép időszak volt. Már alig vártuk a vasárnap estét, hogy mehessünk próbára, mert az olyan kikapcsolódást jelentett. Fenn az emeleten volt a próba. Vittünk néha egy üveg bort, a lányok sütöttek pogácsát, de ha nem vittünk semmit, akkor is jó volt a hangulat.

Szép volt, amikor repülővel mentünk először Lengyelországba. Soha nem lehet elfelejteni, hogy ott mit csináltak a lengyelek az utcán, amikor vonultunk vagy táncoltunk. Magyarok! Magyarok! Kiabálták. Odajöttek, simogatták a ruhánkat. Kísértek bennünket, integettek az ablakokból. Nagyon megható volt, hogy mennyire szerettek bennünket. Mekkora nagy sikerünk volt. Lengyelországi emlékem a selyemkendő, amit ajándékba kaptunk. Mindegyik asszonynak volt akkor olyan.

Keverednek az emlékek, de nagyon szép volt. Még a buszon is táncoltunk.

Alapító tagok voltak Kaszás János csoportjában, amelyben 1977-ig táncoltak – egy ideig nagyobbik fiukkal együtt.

2002 ben a Néptáncosok Bemutató Színpadán, Pécsváradon az együttes országosan legmagasabb pontszámmal, "Kiválóan Minősült" elismerésben részesült. A hetényi lakodalmast Nemes János, Dallos Nándor és Kaszás János gyűjtései alapján Papp János együttesvezető állította színpadra. Menyasszony Paskó Bettina, vőlegény Molnár János. Csákék a menyasszony nagyszüleinek szerepében táncoltak. Örömszüllők Gáspár Gézáné, Poór János, valamint Radó Tihamér és felesége Ibolya.

Ma is ropják a táncot

Poór János és felesége ma is aktív tagja az együttesnek. A nyolcvanas évek végén néhány esztendeig az egész család táncolt a csoportban. Párválasztásig mindkét lányukkal együtt szerepeltek. Családalapítás, szülés után Tünde nem, de Gabi visszatért az együttesbe. Szívesen emlékeznek a “családi szereplésekre”, a szülők az elmúlt 45 évre. Mi a kezdetekről faggattuk a házaspárt.

Poór János: 1973-ban a bányász zenekarban kezdtem. Megkérdezték, hogy nem mennék-e el nagydobosnak a vasasi bányász zenekarhoz. Elkezdtünk ott zenélni, és utána kérte fel *Kaszás János* bácsi a zenekar egy részét, hogy kísérelje a népi együttes műsorait. (Előtte csak fölkért zenekarok pl. az egerági származású pisztonos *Hegyi Győző*, a hosszúhetényi *Papp Józsi* bácsi, a *Schlégl Toncsi* bácsi és beugró zenészek kísérték az együttest. Nem volt egy állandó kíséret.)

A táncsoporthoz tartottak egy próbát ezzel az új zenekari felállással a kultúrházban. Mi is elmentünk a nejemmel megnézni ezt a próbát. János bácsi a próba végén mondta, hogy be lehet egy kicsit állni táncolni. Vége volt a csárdásnak, akkor én odamentem hozzá, hogy nem léphetnék-e be mi is az Erzsivel a táncsoporthoz? – Jani, ha nem szóltál volna, akkor én mondtam volna, hogy gyertek. – mondta. – A legközelebbi fellépés októberben a Pécsváradi Leányvásáron lesz. Ha össze tudjátok szedni a ruhákat a faluban, és eljöttök a próbákra akkor felléphettek a leányvásáron.

Az első külföldi utunk Zielona Gorában, Lengyelországban volt 1976-ban. Pestig felmentünk busszal, aztán Varsóig Malév géppel és Varsótól Poznanig, egy kisebb helyi repülővel, ami zörgött, csattogott, rázkódott a nagy géphez viszonyítva. Szegény *Regyes Pista* bácsi is ott volt még legidősebbként a csoportban. A repülés végén elmondta, hogy szám szerint hány Miatyánkot meg Üdvözlégyet mondott el a gépen. A visszautat Varsóig épp ezért már közös megegyezéssel, busszal tettük meg. A szervezők intéztek nekünk egy buszt, amivel ott is szállítottak minket.

Akkor még egész más volt minden. A dohányzás nem volt letiltva a buszról. Voltak, akik dohányoztak közülünk, sőt volt, aki Csongor szivart szivott az utolsó üléseken. Egy kupac csikk is összegyűlt az ülések között. Sokan reklamáltak is ezért, mert nagyon zavarta őket a füst. A fesztivál ideje alatt több helyszínen szerepeltünk. Föl kellett lépünk a szponzorok üzemében, készítettek velünk rádió és tv-felvételeket is. Emlékszem, hogy meghívtak minket egy vodka gyár épületébe üzemlátogatásra. A szalagsoron mentünk végig, és mindenhol dugdosták a zsebünkbe a címke nélküli italos üvegeket. Szegény Totó (*Milovecz Gyurka*-basszista helikonnal) az is jó sokat kapott, de haza már nem került belőle, mind elfogyott. Behívtak minket a TMK műhelyükbe is, félrehajtottak egy lemezt és a rejtekhelyen ott volt betárazva a sok szeszcsital.

Több nemzet jelen volt, talán 15 csoport is részt vett a fesztiválon: török, görög, román, lengyel, bolgár, kirgisz, spanyol, norvég, svéd és még ki tudja milyen. A szervezők is nem várt problémával szembesültek. Abban az időben Törökország és Görögország konfliktus helyzetben, háborúban állt egymással. Nem rakhatták a két együttest egy helyszínre, mert féltek, hogy valamilyen összetűzésbe keverednek. Így sokszor két helyszínen bonyolódtak le a programok. Egyébként mi a törökökkel voltunk egy műsorban. Még a búcsúzóó banketten is csak egyik csoport volt ott, a másiknak külön szerveztek ugyanolyan bankettet.

Zielona Gorában, kollégiumban laktunk. Minden szálláshoz tartozott egy éjszakai bár is. Kaptunk a szervezőktől egy-egy

Mútermi fotó egy fellépés előtt, talán 1975-ben

jelvényt, amivel be lehetett mindenhol menni. Külsősök nem mehettek be csak az, aki a fesztiválhoz tartozott. Egy norvég vagy svéd fiatalember egy kicsit többet ivott a kelleténél, ezért bezárták a szobájába. Erre ő kirúgta a szobája ajtaját. Haza is küldték. A szálláson 3 ágyas szobák voltak, mellettünk lévő szobában aludtak a feleségek. Ahogy csukódott az asszonyok ajtaja – mivel mi ruhástól feküdtünk az ágyon – már indultunk is bulizni. A János bácsi is észrevette egyszer, hogy éjjel még kimentem, megkérdezte – Hová mész Jani? – János bácsi, nem mindegy, hogy az ágyban forgolódok vagy sem. Ettől a hangos zenétől úgy sem lehet aludni. Az asszonyok meg fáradtak, hát aludjanak akkor – mondtam. Én az egy hét alatt nem aludtam 10 órát. Úgy berekedtem, hogy az utolsó szereplésen, már egyáltalán nem volt semmi hangom. Már csak tátogattam.

Poórné Erzsébet: Amikor táncolni kezdtünk a Pávában, még nem volt viseletem. A Csikli Panni nénitől megvettük a női ruhákat, szoknyát, vállkendőt. Akkor főkötőt még nem volt. Egy kendőt tudtunk csak szerezni, így nem menyecskének, hanem idős asszonynak tudtam csak beöltözni. Utána már szereztünk főkötőt is, amit föl kellett javítani. Volt a faluban egy koszorúkészítő a Vindics Panni néni, ő csinált picit rózsákat és azzal pótoltam ki a hiányzó részt a főkötőm tetején. Pár évig azt használtam. Abban az időben építkeztek, azaz megvettük a Czöndörék házát, annak a helyére építettük a mostanit. Az öreg ház egyik asztalfiókjában talált Jani, egy régi főkötőt. Csak a kaucsuk, meg gyöngy részek maradtak épek, ennek a darabjaival újítottam fel.

Közös fotó Werb István nagybáccimmal, aki sosem tért vissza Magyarországra, pedig családja, hozzátartozója odakint nem volt. Akkor még nem tudtuk, hogy ez az utolsó találkozásunk. Sajnos fél év múlva súlyos betegsége következtében meghalt.

A külföldi szereplések közül nekem a legemlékezetesebb a franciaországi volt. Három hetes turnén voltunk, 1981-ben. A fiúk elég feszültek voltak már, mert külön aludtak a nők és a férfiak. Voltak házaspárok, akik már összevesztek, mert sok volt nekik ez a különlet. A Göndöcs házaspárral is pont ez történt. Zsuzsa valamiért haragudott a Jánosra. Láttam, hogy nem jól érzik magukat erre, szóltam a Jánosnak. – Jánosom, gyere megnevet-tetjük a Zsuzsát! Nem tudom elviselni, hogy nincs jó kedvetek. Erre beöltöztettem bébinek. A szállodában találtunk paplant, kispárnát a lába közé kötöttem a takarót és a fejére kötöttem a kispárna huzatot. A fiúknál volt gumióvszer, – mert ugye cumit nem vittünk– azt ráhúztuk egy sörösüvegre. Sörrel mentünk végig a szálláson és mutogattam a Jánost, hogy mekkora óriás bébi. Bementünk a Zsuzsa szobájába, mérges volt tette-vette magát. Rakta a pöndőket, mosta a zoknikat. (Mi nők ezt csináltuk, míg a férfiak mulatozni jártak, iszogattak). Meglátta, azt mondta – Ti nem vagytok normálisak! Mondom:én nem vagyok normális, aki beöltöztette. Nagyon elnevette magát, és így oldódott tulajdonképpen a feszült helyzet. Onnantól kezdve vidámabb volt a hangulat. A további szereplésekre is vidámabban indultunk.

A másik történetem is ehhez az úthoz fűződik. Egy kellemes meglepetés történt velem. Édesapám öccse kint élt Franciaországban. A háború után menekült el itthonról, amikor kezdődött a németajkúak meghurcolása. Kényszerből, 16 éves korában hagyta el az országot. Édesapám megírta neki, hogy megyünk, és elküldte a programot, hogy hol fogunk szerepelni. Eljött hozzánk, ahol táncoltunk, és elkísért minket mindenhol. Nekem nagy élmény volt, hogy a családból csak én találkozhattam vele. Megölelt és sírt mikor eljöttünk. Ő akkor már idős ember volt és beteg. Szerette volna, ha kint maradunk. Volt már két kislányunk idehaza és építkeztünk. Mondtam neki, hogy szó sem lehet róla, hogy én kint maradjak – pedig intézett volna mindent. Erre nem vagyok képes, én hazaszerető ember vagyok.

Így is honvágyam volt a gyerekeim meg a szüleim miatt. Pedig, sok unokatestvérem, nagybáccsim, nagynénim kiment külföldre, és ott élt élete végéig. A találkozás neki is nagyon nagy boldogságot jelentett, bennem meg kavartak az érzések, mert igazából nem ismertem őt.

A fotó az együttes második zakopánei útján készült 1991-ben. Jani egy nagyobb túrát tett a környéken. Lányaimmal együtt izgultunk, hogy nem ér vissza a busz indulásáig. A képen a beérkezés pillanata, a csoport éljenzésének közepette.

Lesz eső, lesz!

A Dallos házaspár János és Judit 15 évig táncolt együtt az a népi együttesben. Néhány évig két lányuk is tagja volt a tánc-csoportnak. Dallosné Jutka egészen a közelmúltig szerepelt a együttesben fellépéseken és népviseleti bemutatók alkalmával.

Dallosné: A Csákéknak köszönhetjük, hogy a csoportba kerültünk. Rózsikáék itt laktak nem messze tőlünk. A Rózsika ment próbára, és bejött hozzánk valamiért.

– Hova mész? – kérdeztem. – Megyek próbára. Ti is jöhettek, gyertek, többen leszünk! Aztán valahogy így ott maradtunk a csoportban. Nekem eleinte a *Rab Rozika* néni segített öltözni, ott laktunk velük szemben. Rengeteg emlékezetes szép élményben volt részünk azáltal, hogy az együttesbe jártunk.

Mi legelőször a Duna Menti Folklórfesztiválon táncoltunk volna. Ki voltunk kérve a munkahelyről. De a párom beteg lett. Nem tudtunk elmenni. Az lett volna az első szereplésünk. Annyira sajnáltuk! De aztán utána is voltunk a dunamentin, többször is.

Dallos: Nagyon emlékezetes volt az algériai út is. Budapestről repülővel mentünk Algériába. Algírban szálltunk le. (Hazafele meg Milánóig egy kisebb géppel, és onnét haza.) Amikor odaértünk nagyon nagy meleg volt. Rengeteg szemét a reptéren, hordta a meleg szél mindenfelé a papírokat. Tizi-Ouzouba, a folklórfesztivál helyszínére busszal vittek minket. Éjjel mentünk általában.

Az volt a műsorunkban, hogy "Lesz eső, lesz." Mondták, hogy itt egy hónapig nem lesz eső! Már régóta nem is volt egy csöpp se. Akkor egy éjjel mégis volt egy kis zápor, dörgés-vilámlás, de nem sokáig. Az esőtől, a sárga portól, homoktól, szélől másnap aztán az autók rettenetesen néztek ki.

Ramadamkor voltunk ott. Köztünk a piát senki nem vetette meg, de nem volt probléma sem. Itt meg nem lehetett olyat, hogy bemegyünk egy boltba és veszünk egy üveg sört. Kértük a tolmácsot, hogy hajtson már föl valamit nekünk! Kéne már inni egy sört. Ki vagyunk teljesen száradva. A hetényi borok már elfogytak. Valahol a hegytetőn bementünk egy büfészertűségbe. A sofőr magyarázta, hogy vannak itt magyaországról ezek a

kiszáradt proletárok, kéne valami ital számukra. A lényeg, hogy drága is volt meg nem is volt jó az a sör, mint amennyire kívántuk.

Dallosné: Mindig éjjel vittek minket táncolni. Meleg volt. Éjjel körül táncoltunk általában. A színpad kordonnal volt körülveve. Rendőrök védtek bennünket a csupa férfi közönségtől. Algériából mikor hazafele jöttünk, *Göndöcs Zsuzsának* volt egy üveg konyakja. Nem volt megkezdve ezt tartogatta. Adott mindenkinek belőle, az olyan jól esett, pedig nem voltunk alkoholisták. Mondtam neki: Zsuzsa ezt soha nem felejttem el olyan jól esett.

Az ÁFÉSZ által jártunk a legtöbb helyen. A Finta Jóskának köszönhetjük, meg a munkatársainak, meg a János bácsinak. Nagyon sok szép helyen megfordulunk. Sokszor fárasztó volt. Előtte itthon megcsinálni mindent a szőlőt, a kertet. Volt disznók is. Amikor hazajöttünk, akkor meg gyorsan behozni mindent, ami elmaradt a két hét vagy a tíz nap alatt.

Dallos: Annak idején vasárnap volt a próba mindig. Nagyon ritkán fordult elő, hogy hiányoztunk volna. Főleg ha közeledett a fellépés, de különben is.

Jöttek a zenészek, háromszor-négyszer elpróbáltuk, vagy ki tudja hányszor. Majdnem mind házaspárok voltunk. Más volt a helyzet. A munkahelyről elkéretőzni könnyebb volt. Kikérővel, rendkívüli szabadsággal mentünk állandóan. A pártbizottság kért ki bennünket, vagy a megyei tanács. Ezt a Kaszás intézte. Aknamélyítő voltam. Behívatott egyszer a nagyfőnök.

– Dallos munkatárs, hallom utaznak. Hova mennek?

Mondom: – Franciaországba.

– Mennyi időre?

– Három hétre!

– Engedélyezem a rendkívüli szabadságot, de elvárom, hogy ha megjönnek, beszámoljon az utazásról.

Csak azért mondta, hogy neve legyen a gyerekeknek. Állandóan megadták az engedélyt tíz napra vagy ötre. Mindegy volt.

Akáhova mentünk ment a hülyeség, végestelen végig. Mindenki ugratta a másikat. Jó hangulat volt!

Szép volt! Jó volt! Kár, hogy megöregedtünk!

A csoport egy része a fesztivál házigazdáival az algériai fesztivál idején.

Olyanok voltunk, mint egy család

Mindig érdekelt a népviselet. Én még az a korosztály vagyok. Ebben nőttem fel. Mamáim is abban jártak. Anyai ágról a mama volt a legutolsó népviseletes itt a faluban. Akkor még járt mindenki misére. Az idősebb asszonyok innét főnről, a *Kovács Laci Panni nene*, *Sadari Rózsi* néni jöttek és olyan szépen állt rajtuk a ruha. Ahogy mentek lefele – kocsit volt nem volt bitumenes út – olyan szépen mozgott a szoknyájuk, csak néztem mindig.

Mikor jöttem hazafele az iskolából a *Bagó Kati* nene mindig megállított engem: Halod-e gyerekek, gyere ide énekelj nekem. Akkor az mindig elénekelte egy éneket. Minden nap várt a kiskapunban.

Táncolni nagyon szerettem volna menni. de akkor régen nem úgy volt, hogy összefogdosták a gyerekeket, hanem örült valaki, ha bejutott. Akkor csak négy fiatal pár volt, akiknek a szülei is táncoltak. Én is szerettem volna menni, de nem volt párom. Aztán Hirdről jött egy fiatal lány. Akkor vett be a János bácsi, 1977-ben. Akkor még a kultúrban az emeleti nagyteremben próbáltak. Én mindig mentem hallgatóni. Lent a lépcsőnél álltam, lehallatszott a zene. Együtt barátkoztunk a *Nimsz Zoliékkal*, *Óbert Gáborral*, akik akkor már jártak a csoportba, így aztán talán ez is közrejátszott, hogy János bácsi behívott táncolni. Utána már lent a nagyteremben próbáltunk, ahol most a kínai bolt van. Akkor sorbaállásos bekerülés volt.

János bácsi 1978-ban vitt el először Zakopánéba – még nem is volt párom –, tábla- meg zászlótartó voltam. Ott öltöztettem először fel a lányokat, míg a többiek elmentek városnézésre. Mire visszaértek a lányok már fel voltak öltöztetve, ezért a János bácsi nagyon megdicsért.

Mindig segítettem öltöztetni a lányokat meg a menyecskéket. Egyszer a *Kaszás Ági* mondta, hogy most akkor ők öltöztessenek engem! Előszörben *Kaszás Terike* néni.

A *Hentes Víg Éva* volt az első párom. Az első szoknyát neki vettem a faluban. A *Szolga Jucika* néni anyjáié volt. Innét kezdődött a népviselet gyűjtő szenvedélyem.

Emlékezetes volt a svédországi út 1979-ben. Júniusban négy napot töltötünk Skinnskatteberg városban és környékén. Két repülővel mentünk, nekem ez volt az első repülőutam. Mindenki családknál volt elhelyezve, én a *Várszegi Zolival*, *Kengyel Ferivel* meg a *Bárány Gyurival* laktam egy újsáírónál. Utcákra, nagy üzletkebe, parkba vittek bennünket szerepelni. A lakodalmast adtuk elő, a *Nimsz Tündi*, meg a *Várszegi Zoli* volt a menyasszony, meg a vőlegény. A táncolás mellett mindenféle programokat szerveztek nekünk. A Bárányék elmentek vízisielni, jól meghúzták őket, de mivel nem volt rutinjuk, lecsattantak a vízre, aztán az alfelük bánta a próbálkozást.

Ungersk folkdans!

— Ett hundratal falubor stannade upp ett tag i brådskan för att se västeuropeiska premiären för ett ungersk folkdanslag. — Se hit, fästman till salu! heter dansen som ingår i en traditionell ungersk bröllopsfest.

Ungersk folkdans utanför Domus i Falun! Folkdansare från byn Hosszuheteuyi i sydvästra Ungern hade västeuropeisk premiär i går i Falun.

Roland Eriksson från Skinnskattebergs folkdansgille hade ordnat det ungerska gästspelet.

— Dom har ett helt annat tempo än vad vi har i våra danser, be-

— Ja, verkligen, berättade Roland. Det tar en och en halv timma för en flicka att ta på sig sin folkdräkt.

Hela truppen bestod av 35 dansare och musiker. Musiksättningen bestod till stor del av blåsar vilket är typiskt just för bröllopsfester.

Annars brukar den ungerska folkmusiken ha en rzigensk sättning med mycket stråkar.

På söndag får söderbärkeborna möjlighet att se samma fartfyllda danser som ett hundratal falubor som stannade upp ett tag i lunchbrådskan.

KOMMUNALT kommunfullmäktige att anta

Hír a magyar táncsoportról egy felteve őrzött svéd újságban.

Sokat neveltünk! 1981-ben, amikor franciaországi körúton vettünk részt, odaérkeztünk egy nagyobb szálláshelyre, mellettünk tehenészet volt. A *Nimsz Zolival* kinéztük a teheneket, hogy este majd elmegyünk megfejni őket. A takarítóhelyiségből szereztünk vödört, besötétetted és a teheneket behajtották, csak egy maradt kint, (reggel az is kiderült, hogy az egy bika volt.) Szerencsére belekeveredünk ilyen szederindás részbe, azt hittük, hogy tuskésdrót, nem tudtuk megközelíteni szegény állatot. Összekarmolászva mentünk vissza, a többiek jól kinevettek bennünket. Persze nem a tej miatt csináltuk, hanem a poén miatt.

Olyan volt a táncsoport, mint egy nagy család. Még volt akkor a *Kocsiné*, a *Terus* néni, meg a *Cseke Katica* néni. Úgy jöttek a buszra, hogy hozták a kalácsot és mindenkit végigkínáltak. Ha busszal mentünk bárhova a *Göndöcs Jani* elővette a hangszert és már fújta is a zenekar. Nem kellett őket bízgatni. *Kacsádni Anikónak* szép hangja volt, ő is mindig énekelte a buszon. Szép volt. Kár lett volna kihagyni az életemből.

Radó Tihamér

A lábam mindig kéznél volt

Évekig a magyaregryei táncsoport tagja voltam, de amikor feloszlott a csapat, én még szerettem volna táncolni, ezért megkerestem a Hosszúhetényi Népi Együttest. János bácsi befogadott. Először *Király Mónika* volt a párom, majd mikor az együttes-vezető látta, hogy kéznél van a lábam, a kisebbik lánya, *Ági* mellé osztott be.

Nagyjából egy év múlva készülődtünk Algériába. Az utazás előtti napon egy kosárnyi meggyet akartam még szedni. Odvas volt már a vén fa, de azért a högyibe táncoltam. A matuzsálem összeroskadt, így hamar leértem. A törött fa a térdemtől a bokáig leszakította a bőrt a lábamról...Másnap utazás...A fel-lépések között egyszer a tengerben is volt lehetőség fürdeni. Felkerestem a velünk tartó főorvost egy üveg pálinkával. Felkértem, fújja be valamivel a sebemet, hogy én is bemehessek a vízbe. A pálinkát nagy kegyesen elfogadta, de nem segített, csak jó tanáccsal: "Gyuszikám! Az ilyen nagy sebre legjobb a tenger sós vize, az majd összerántja."

Hát ez a rántás valahogy nem jó irányba történt, mert mikor kijöttem a tengerből, külön volt a sípcsontom és külön egy köteg izmom, a kettő között pedig végig egy 3 cm széles, mély rés tátongott. Erre másnap kissé rájátszottam. Amíg a többiek a Tizi-Ouzout járták, több tíz méter gézzel és fászlival bekötöttem a lábamat, felpolcoltam és kifeküdtem a szállásunk udvarára. Amint *Ági*, a párom meglátott, aggódva kérdezte, mi történt. Mire én szenvedő képpel azt füllenttem neki, hogy eltörtem a lábam és ma, a legfőbb szereplésen nem tudok vele táncolni. Szegény sírógörcsöt kapott, és szidta a pofámat, hogy miért nem tudok magamra vigyázni.

A következő évben, 1984-ben a Duna Menti Folklorfesztiválon táncoltunk, ahonnan a *Sej besoroztak* című koreográfiában *Szabó Ili* volt a párom. János bácsi összeállítását a szekszárdi bemutatón a Népek Barátsága Nagydíjjal jutalmazta a zsűri.

Éppen ramadám volt, amikor ott jártunk. *Szám Pali bá'* egy zenész cimborájával betért a helyi kocsmába, hogy ha már alkoholt nem kapnak, legalább egy kis kólát vegyenek, feljavítani a kannák alján igencsak megcsappant hetényi vöröset. Hiába kérte szépen a cimborá, szegény kocsmáros csak nézett ki a fejéből. Nagy bűne az volt, hogy nem tanult magyarul....

Hiába ismételte el sokszor kérését a vevő, ő egyre bambábban nézett. *Pali* bátyánk nem nézhette ezt tétlenül, azt mondta, majd ő rendel, mert őt itt már ismerik. Nagyot ordítva mondta a kocsmárosnak: – Kérünk négy kólát! Kettőt itt megiszunk, kettőt pedig elviszünk! – Erre már nem volt felkészülve szegény arab. Úgy megjedte, hogy a mögötte levő szekrénynek esett és azon elnyúlt.

A búcsúfellépésünk a tengerparti *Füge* nevű faluban volt. A színpadra készülődés hevében egy hetényi jómadár *Spáth Péter* bácsi dobjának minden feszítő csavarját alaposan meglazította. Az első dobverő-ütés után a feszes kutyabőrrel egy ráncos szoknya lett. Tánc közben látom, hogy *Göndöcs Jani*, miközben rettenetes elánnal fújja, egyfolytában emelgeti trombitáját *Péter* bácsi felé, hogy miért nem hallja az ütemet. Szegény *Péter* bácsi vette *Jani* adását és teljes erőből ütötte a dobot, de az nem szólt meg. Amint vége lett a műsorszámnak, a zenekarvezető azonnal kérdőre vonta a dobost. Az együttes gyűrűjében *Péter* bácsi alábbi szavakkal kommentálta a történeteket:

– Hát csak ütöm az a dob, csak verem az a dob! Én meg csak nézek, mint a birga!

Az emlékek felidézése közben szeretettel gondolok táncos társaimra és azokra a zenész és táncos barátaimra is, akik már átigazoltak az Égi Együttesbe.

Füzi Gyula

Péter bácsi az együttes egykori dobosa és mókamestere. Fülemben csengenek ma is viccelődő mondatai.

Gilbertné Pető Éva:

Ami számomra a népi együttes

Amikor oda jártam, a nyolcvanas évek elején, Kaszás János bácsi az általános iskolában is tartott népi táncot, a felsősök iratkozhattak be, de át kellett menni egy alkalmassági vizsgán. A barátnőmmel gyakoroltuk a verbunkot a folyosó eldugott szegleteiben, és otthon is: először nem állt rá a lábam – hogy is van ez, miközben egyiket lengetem, a másikkal ugráljak ki a ti-ti-tá ritmust. Jaj, nagyon izgultunk. Aztán sikerült, bekerültünk a csoportba. Újabb megpróbáltatások jöttek, mert idegen nagyfiúkkal kellett párban táncolni, a kezüket megfogni, ami néha nyirkos volt – utólag jöttem rá, hogy ez azért volt, mert ők is izgultak.

Aztán *Tobak Feri* lett a végleges párom, őrá már rá is mertem nézni tánc közben, hiszen az osztályból is ismertem. Amikor nyolcadikban János bácsi magához invitált és közölte, hogy számítana ránk a NAGYOK közt, egy percig sem gondolkodtunk, nagyon megtisztelve éreztük magunkat. A táncpróbákon itt már több korosztályból voltak tagok. Nálunk idősebb diákok, akikre felnéztünk, házaspárok, akiket megismertünk, megkedveltünk, János bácsi bozontos, szigorú, szemöldöke alatt szeretetteljesen csillogó szeme, Terike néni, aki a stabilitást, a gondoskodást képviselte, és a zenészek, akiknek a szeme se állt jól. Elmentem János bácsiékhoz, és Terike néni megmutatta, hogyan kell az alsószoknyákat keményíteni, vasalni, hajtogatni. Ezekkel sokat bajlódtam később, mert néha túl szárazak lettek, akkor vissza kellett locsolni őket, hogy vasalni tudjam, máskor a redők közt túl nedvesek maradtak, olyankor ragadtak a deszkához is, meg a vasalóhoz is. A pártámat magam varrtam, azt nagyon élveztem, kiélhettem rajta a kreativitásomat. Még szalmavirágot is biggyesztettem rá.

Göndöcs Gabival és párommal Tobak Ferivel

A buszos utazások legalább akkora élményt jelentettek, mint a fellépések. Legelől ültek János bácsiék és az idősebbek, és hátrafelé menve csökkent az átlagéletkor és erősödött a zaj. Az első útján minden fiú átesett a beavatató szertartáson – nem tudom, még él-e a szokás –, ami a fizikai- és az alkoholtűrő képességeiket vizsgálta, fejlesztette. Soha nem voltak kirívó esetek egyik téren sem, jókedvűen, sok dalolással teltek ezek az utak. Itt nem volt kérdés, mindenki énekel-e, és megvolt a közös repertoár az elül-

ső traktussal is: a népdalok. Őket sem kellett féltetni, *Poór Bözsi* kacajai, *Kaszás Ági* gyönyörű éneklése, *János bácsi* és *Füzi Gyuszi* szép mély hangja hátrahallatszott.

Szerettük, amikor családoknál laktunk, akikkel barátságot is kötöttünk, és akiket mi is vendégül láttunk később, de fergeteges hangulat tudott uralkodni egy-egy közös szálláson. A zakopanei nemzetközi néptánc találkozó nagyon bevésődött, ahol többek közt az olaszországi, szardíniai csoport tagjaival összebarátkoztunk és én gyakorolhattam kedvenc nyelvemet, sőt, még segítettem a többieknek is az ismerkedésben. Szerelmi románcok is szövődtek itt, amelyek sűrű levélváltással folytatódtak (egy levél per hónap...).

Egy szardíniai táncos kíséri a zakopanei fesztivál napjaiban 1991-ben.

Egyik este az ablakok alatt egyszer csak megszólalt az *Il silenzio*. *Göndöcs János bácsi* trombitált, és a címzetek nem mi voltunk, hanem *Zsuzsa néni*, de mi is kaptunk belőle, amiért a mai napig hálás vagyok. Ez a dallam azóta is az én fejemben *Göndöcs Jánosé* és azé az estéé, amikor ezt a feleségének küldte, és engedte, hogy mi is részesei legyünk annak a hangulatnak.

Ha a mai táncosok elolvassák az írásomat, talán azt mondják, most sincs másképp. Csak kicserélődtek a szereplők, míg szerencsére jó néhányan azért kitartóan táncolnak tovább, csak már nem pártában, hanem főkötőben. Most mások ülnek a hátsó sorokban, de remélem, ők is énekelnek és viccelődnek. Nem János bácsi ül elől, hanem *Papp János* és *Ica*, akik még ifjú házasként kerültek közénk és váltak hetényi hagyományőrzővé.

Lélekben én is mindig hetényi táncos maradok, és nagyra értékelem azoknak a munkáját, akiknek köszönhetően bőven van mit nézmem egy-egy jubileumi műsoron. Kívánom, hogy mindig legyenek új utazók a buszok hátsó traktusában, hogy az új generációk tanuljanak meg szépen egymás mellett dolgozni, élni!

Emlékszem...

Fotók, történetek az együttes múltjából

1994 szeptemberétől táncoltam a Hosszúhetényi Népi Együttesben. Mivel korábban városban laktam, és nem sokat foglalkoztam néptáncal, számomra ez újdonság volt. Kezdetben *Kaszás Terike* nénitől nagyon sok segítséget kaptam. Majd 11 éven keresztül a tánc fontos szerepet töltött be az életemben. Egy jó csapattal, belföldi és külföldi fellépésekkel, rengeteg élménnyel gazdagodtam.

Ezek közül talán hármat emelnék ki:

Baján 1999-ben a Duna Menti Folklórfesztiválon japán táncosokkal ismerkedtünk meg. Más nép, más kultúra, de a kedvességük, a barátságuk, a széles mosoly során elővillanó arany foguk, emlékezetes maradt számomra.

A 2002-es erdélyi útról az ottani emberek önzetlen szeretete hagyott mély nyomot bennem. De nem csak a vendéglátóké. Kolozsváron, ahogy népviseletben vonultunk, a nézők könnyes szemmel ünnepeltek bennünket. Felejthetetlen volt.

A következő évben a lengyelországi Wegrówban az Európai Esküvő elnevezésű folklórfesztiválon vettünk részt, a helyi tv egyenes adásban közvetített. Megtiszteltetés volt számomra, hogy első menyasszonynak választottak, a párom egy olasz fiú volt.

2006-ig, a kisfiam születéséig táncoltam, néha még egy-egy fellépésre elmentem, de már nem voltam állandó tagja az együttesnek. Szép évtized volt eddigi életemben, amit az együttesben töltöttem.

Darócziné Paskó Bettina

Egy kicsi halászfaluból érkeztek a japánok, akikkel nagy mulatságot csaptunk egyik fellépésünk után.

A fotó, melyet Horváth Istvánnétől kaptunk a 3. oldalon látható képhez kapcsolódik. A *Csalóka Péter* dramatikus játék fiatal szereplői láthatók rajta. A lányok *Tóth Mária* (Horváth Istvánné, *Tóth Rózszika* (Hódosi Józsefné), *Barkó Ilona*. A fiúk: *Kovács Ferenc*, *Kiss Sándor*, *Szabó György*.

Három táncos lány algériai kalandja

1983 nyarán Algériában, Tizi Ouzouban jártunk a Népi Együttessel. Éppen a 40 napos böjt, a ramadán idejére esett kint tartózkodásunk. A ramadán alatt a hívőknek napkeltétől napnyugtáig tartózkodniuk kell az evéstől, ivástól, dohányzástól, a zenehallgatástól és a szexuális kapcsolattól. Kerülniük kell a dühöt, az erőszakot, az irigységet, a vágyat és a pletykát. Így hát Kaszás János bácsi külön nyomatékosan felhívta a figyelmünket arra, hogy mi, fiatal 16-17 éves lányok, ki ne menjünk az utcára egyedül pántos ruhában.

Egy dombon épült szállodában laktunk nem messze a bazártól. Egyik délután hárman barátnők, *Szabó Ili, Király Móni* és jómagam, jól kirittentettük magunkat, felvettük csinos, jól kivágott vállpántos ruháinkat, túsarkú papucsunkat, s az akkor divatos girardi kalapunkat is, egymásba karoltunk, s kísérők nélkül elindultunk a városba a dombtetőről, mit sem sejtve, jókedvűen, nyugodtan.

Délutáni szieszta lévén, a 40 fokos melegben arab férfiak tömkelege üldögélt, heverészett az út szélén, így mi az út közepén indultunk el lefelé a dombon.

Ahogy mentünk, sorban megindultak utánunk, mire a kb. 2-300 méter hosszú lejtős útszakasz aljára értünk, tömeg jött mögöttünk. Természetesen nagyon megijedtünk, fogalmunk sem volt mit tegyünk, a nyelvet nem beszéljük, senkit nem ismertünk.

Leérve a dombról már kellően aggódtunk, mikor a bazár utcájába pont akkor érkezett velünk szembe balról Ali, a kinti

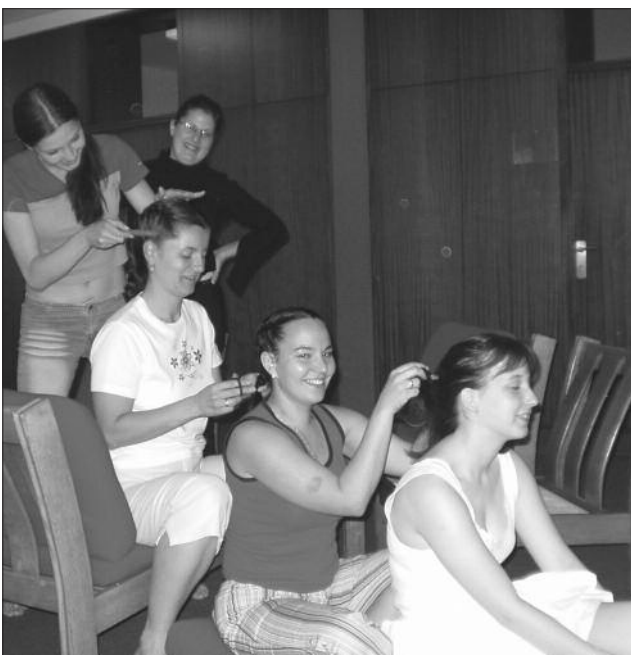
kísérőnk, nem kis örömünkre. Ő volt a "megmentőnk". Soha jobbkor nem érkezhett volna... (Ali a bajszos fiatalember a képen közepén).
Kacsánci Anikó

Fiús csoportkép az első lengyelországi útról egy kakukktojással. A helyes megfejtés beküldése helyett hasonló képeket várunk!

Hopp! Lemaradtam...

Az ausztriai Bad Gleichenbergben vendégszerepelt a Hosszúhetényi Népi Együttes 2004 júniusában. A Határtalan Tánc elnevezésű fesztiválon több osztrák csoport mellett, két szlovén együttes és a kozármislenyi Józsa Gergely Néptáncgyüttes is bemutatkozott. A fellépés előtt Eszter, Betti, Andi, Orsi és Dóri készülődik a szálláshelyen.

Kinek van még fotója, háború előtti levele, nyugtája, gazdálkodással, földdel vagy hetényi egyesülettel kapcsolatos régi irata? Ki őriz hetényi, kisúj-bányai, püspökszentlászlói falurészletet ábrázoló régi fotót, rajzot, képeslapot? Van-e még valakinek dokumentuma a régi mozizásról, a sportéletről, a vendéglőről, malmokról, a Kultúrházról?
Ossza meg velünk, hogy mi is megoszthassuk olvasóinkkal!

Kép - mutató

Kép-mutató rovatunkban ezúttal a képekhez illő hosszabb írást is közlünk. Bocz György (1919-2010) a Zengő újság X. évfolyamának 1. számában közölte az alábbi visszaemlékezést *Édesapám téглаégetője* címmel. Nagybátyjának korábbi írásához Gajdócsi Lászlótól kaptuk az itt bemutatott fotókat.

“Ott volt a falu keleti szélén – a Telek dűlőben –, a későbbi téesz major helyén. Dédapám, vagy nagyapám a múlt század vége felé a saját földjén építtetett egy téглаépitő kemencét és két lakóházat a két testvér – Wirth családok részére. Édesapám a század elején építtetett még egy kemencét és több szárító fészert, a "nyers téгла" tárolására és a tetőcserepek szárítására.

Mivel szerette a gyümölcsfákat, cseresznye, meggy, alma és diófákkal körülültette az egész telepet az ott lakó két család számára.

A munka a tavasz vége felé kezdődött, amikor beköszöntöttek a meleg-száraz napok és szeptember végén, október elején az esős idők beálltával ért véget.

Házunk közel volt a "téglaházhoz", ahogy mi és az egész falu is nevezte. Mint gyerek nagyon sok időt töltöttem a téglaháznál és játszottam a "téglásék" gyerekeivel, ugyanis így nevezte őket mindenki. Néha órákig elnéztem munkájukat. A férfiak kitermelték a piros-sárga anyagot és nagy álló rostákon átrostálták. Az aranysárga agyaglisztből sarat készítek kapával, lapáttal, de leginkább gázolással. Nagyon szívesen részt vettem volna magam is a finom sár gázolásában, ha nem féltem volna az otthoni következményektől.

Ezután nagy tragacsokban a férfiak a sarat a "vető asztalokra" hordták. Négy ilyen asztal volt, ahol az asszonyok készítették a

téglát. Fából készült kis és nagyméretű öntőkádak voltak – aljukban a BGY (Bocz György) monogrammal. A formákba száraz agyaglisztet szórtak, hogy a sár ne ragadjon a formába. Ezután megtöltötték sárral és a tetejét finom kis deszkalappal lesimitották, majd a "szárító polcra" borították, hogy a monogram felül legyen. 3-4 napig szárogatták, közben többször megforgatták. A száraz "nyerstéglát" az eső ellen a szárító fészerekben tárolták az égetésig.

Hasonlóképpen készült a tetőcserép is. A cserép nagyságú vaskeretet egy kis deszkalapra helyezték, sárral megtöltötték, lesimitották, majd a deszkával együtt a szárító fészert polcán szárogatták. Készítettek hatszög alakú "flaszter téglát" is konyhák, gangok burkolására, hisz akkor még falun ismeretlenek voltak a fényes csempék.

Gerinccserép is készült – hasonló módon, a nyers cserépanyagot félhenger alakú rudakon szárították.

Ha elkészült a 10-15 ezer nyerstéгла és cserép, kezdődött az "égetés".

A nyers téglát, cserepet behordták a kemencébe, bezárták és fával-szénrel 3-4 napig égették. Ehhez szaktudás kellett, mert a túlégett téгла megbarnult, deformálódott és csak másodosztályú -értéktelen téгла lett.

Évente általában háromszor-négyszer égettek.

A kihülés után, a kiégett cserepeket-téglákat 100-as rakásokba rakták, ahonnan eladásra kerültek. Főleg a faluban vásárolták meg a helyi építkezésekhez.

Érdekes volt édesapám és a téglamunkások kapcsolata! Nem munkaadói és munkavállalói viszony volt köztük, hanem komaság, hisz sok évtizedes munkakapcsolatuk volt, és édesanyám-édesapám keresztvíz alá tartotta, vagy bérmáltatta a két

Az egykori téglaház, a Bocz család téглаégetője. A ma már nem látható épület helyén tsz major létesült. Ma magángazdaság.

család több gyerekeit. Komának-komaasszonynak szólították egymást, és nem múlt le disznótor, hogy a Bálint bácsi – a fő téglás – vagy a másik család vezetője a Feri – aki olvasott, intelligens ember volt –, ne vettek volna részt a vacsorán.

Nagyon érdekes volt a munkabérek megállapítása és fizetése is, ami a feltétlen bizalmon alapult. Szerződést sohasem kötöttek!

Az év első napjaiban édesapám összeült a két családfővel és tisztázták, hogy az év folyamán hány téglacserép készítését tudják vállalni. Ezután megállapodtak a munkadíj összegében, majd néhány kupica pálinka felhőrpintése után kézfogással megvolt az évi terv.

Bálint bácsi minden vasárnap reggel megjelent, és mindkét család részére felvett egy pénzösszeget. Kölcsönösen bejegyezték egy kis könyvecskebe!

Az év végén ismét összeültek, összegezték az év folyamán felvett összegeket. Ha túlfizetés volt, átkerült a következő évre, ha tartozás, azt édesapám azonnal kiegyenlítette.

Ezután néhány pohár borral és frissen sült pogácsával, kézfogással készen volt az évi elszámolás. Nem emlékszem, hogy bármi is lett volna nézeteltérés az elszámolásnál!

Persze ezt a fizetési rendszert csak azért alkalmazták, mert évtizedeken keresztül dolgoztak együtt egymásban megbízva, "komai" kapcsolatban.

Aztán elérkezett 1945. Ettől kezdve minden megváltozott!

A tégláégetőt elvették, államosították. A Wirt család fiatal férfi tagjai azonnal kiemelt káderek és egyben ellenségek lettek. Aladár a Megyei Művelődésügyi osztályon, Jani a Megyei Közigazgatásnál, Feri a Pécsi Vasúti Igazgatóságon, Laci a Pártiskolánál kerültek vezető beosztásba.

Az idősek – Bálint bácsi és felesége – Lovászheténybe kerültek telepésnek, de jó barátként, sírva szakadtak el szüleimtől. Évekkel később temetésükön is részt vettek. Érdekes, hogy a család nő tagjai továbbra is jó viszonyban maradtak szüleimmel és a Bözsi, Julika, Ilonka többször meg is látogattak bennünket.

A tégláégetőt a termelőszövetkezet vette birtokába a jó jövedelem reményében. A jövedelmező termeléshez azonban Bálint bácsi szaktudása, édesapám gondoskodása és irányítása – szív-lélek kellett volna!

Egy-két évi nagyon eredménytelen munka után a termelés véget ért, a "téglaházat" sorsára hagyták. Hamar megjelentek a "jó magya-rok". A kemencéket szétverték, tégláit, cserepeit szét-hordták. Ezután a szárítófészerekre került a sor, melyek szintén eltűntek nyomtalanul! Téesz major létesült a téglaház területén.

Ma gaztenger hullámszik, szemétdombokkal tarkítva, az egykori gondozott területen.

Nem hozott nagy jövedelmet a tégláégető, de 15-20 ember boldogulását és családunk könnyebb megélhetését biztosította.

Kár, hogy eltűnt a falunak ez a színfoltja, csak árván maradt régi lakóház és néhány BGY monogramos téglá hirdeti a múltat.

Még egy tégláégető volt Hosszúhetényben, a *Tintner* család tulajdonában. Ez az égető a Tót út és a régi 6-os út találkozásánál volt. Egy ház és néhány romos épület ma is látható a helyén.

A Tintner család zsidó volt. Régi, becsületes, megbízható hetényi kereskedő család. Jenő bácsi létesítette a tégláégetőt és igazi falusi gazda volt, papucsban kőtenyben járt, mint a többi gazda! Ő is gazdálkodott, és nagy szőlőjében dolgozott!

Auschwitzba hurcolták őket, ahonnan sohasem jöttek vissza!

Gyönyörű házuk, üzletük, tejbegyűjtőjük idegenek kezébe került.

Lehet, hogy családi öntudat, de inkább a régi kőművesek állítása szerint a BGY-s téglá jobb volt, mint a TJ-s.

Okát abban látták, hogy a Telek dűlői agyag ahol a Bocz tégláégető volt, jobb minőségű volt, mint a Tót úti agyag, ahol a Tintner tégláégető állt.

Jenő bácsi TJ-s téglái főleg a közeli falvakban –Martonfa, Hird, Szilágy, Pereken – keltek el, mivel Hosszúheténytől ez a tégláégető távol esett.

Ma ez is gondozatlan, elhagyott terület csak az évről évre sarjadt gyomok és a megmaradt halmok-romok álmodnak a múlttól.

Családi kép 1927 körül. A Bocz család három generációja. A kép jobb oldalán álló gyermek, az írás szerzője Bocz Gyuri bácsi, aki nyugdíjas igazgatóként több helytörténeti írással gazdagította településünket.

Egyesületünk életéből 2017.

A Népi Együttes első szereplése január végén a Sváb Bál közönsége előtt volt, ahol természetesen német műsort adtak elő a táncosaink.

Februárban megjelent egyesületünk MÚLTMENTŐ c. lapjának 10. száma. Az ezúttal főként Püspökszentlászlóval foglalkozó kiadványunkat minden hetényi háztartáshoz eljuttattuk.

Március 23-án tartottuk rendes közgyűlésünket, melyen a tagság elfogadta az elnökség beszámolóját és meghatározta az idei feladatokat.

Március 25-én hat fővel képviseltük az együttest Nemesnádudvaron, ahol a Muharay Szövetség továbbképzést szervezett.

Április 1-jén Budapesten a Művészetek Palotája fesztiválszínpadán mutatkozhatott be egyesületünk. Ezen a hétvégén Magyar Nemzeti Táncegyüttes idei második bemutatójának voltunk közreműködői. A bagi és zengővárkonyi táncosokkal együtt a Kiegyezés 150. évfordulójára készített két részes látványos táncprodukciójában léptünk fel. A szerkesztett műsorra már előtte nap három, az előadás napján még egy próbával készültünk. Élmény volt együtt dolgozni profi koreográfusokkal és hivatásos táncosokkal.

Április 8-án a nyolcvan éves Szabadi Mihály koreográfusnak rendeztek szerzői estet Szekszárdon, melyen a Bartina együttesen kívül mindazok a csoportok felléptek, amelyek együtt dolgoztak Miska bácsival ill. ma is táncolják valamelyik összeállítását. A

műsor végén barátok, tisztelők köszöntötték az ünnepeket. Együttesünk képviseletében Radó Tihamér, Bertalan Éva – és egykori tanítványaiként is – Pappné Pintér Ilona és Papp János köszöntötte a nyolcvan éves mestert.

Nagycsütörtökön hagyományosan tojásfestő délutánt tartottunk tagjaink számára.

A 36. Táncháztalálkozón Bertalan Éva és Radó Tihamér képviselte egyesületünket a szombati gálán, melyen a zengővárkonyiak mellett, Fülöp Ferenc Díjasént Katonáné Gunszt Andrea, Katona Bálint, Podpácza Bea és Kirch Zoltán képviselte még Baranyát.

Május 11-14 között német testvértelepülésünkön, Alfdorfban vendégszerepelt egyesületünk. Az ottani kötéltűző egyesület meghívására, a legnagyobb rendezvényünkön léptünk fel.

Május 27-én az egregyi táncosok idén is meghívtak bennünket az Egregyi Lakodalmas elnevezésű programjukra, ahol a felvonulás után két táncal szerepeltünk.

Június 3-án táncosaink a Német Klub hagyományos juniálisán szerepeltek. A tolnai vendégekkel közös műsorban két német tánc mellett Zugfil Rolf trombitált, Kruszely Pálma énekelt. Iskolásaink Hervai Hanna és Reinhardt Júlia német nyelven mondott verset, Julcsi énekelt is.

Június 8-án zenészeink a Folktaleskán muzsikáltak a megye minden részéből érkezett fiatalok mellett.

Augusztus 3-án a Magyar Nemzeti

Augusztus 3-án a Budai Várban, fellépés után az Országos Széchényi Könyvtár lépcsőjén.

Elnökség:

Bertalan Éva
Keserű Árpád
Lázárné Szabó Emese
Molnár János
Pintér Ildikó
Radó Tihamér

Elnök:

Papp János

Tagságunk:

Bagó Sára
Balogh Hanna
Bartalovics Zoltán
Bocz Orsolya
Csák Beatrix
Csák József
Csák Józsefné
dr. Csörnyei László
Dallos Jánosné
Dallos László
Dallos Veronika
Erdei Benedek
Fábos Bence
Ferencz Tamás
Fodor Virág
Füzi Gyula
Gerencsér Mercédesz
Gyórfy Attila
Jakab Józsefné
Konrad Balázs
Kruszely Cecília
Kruszely Gina
Kruszely László
Kruszely Lászlóné
Kruszely Pálma
Lajos Liliána
László Emese
Lázár István
Lázár Péter
Magyar Zsolt
Márton Istvánné
Molnár Ádám
ifj. Molnár Ferenc
Nagy Péter
Nagy Sándorné
Papp Ildikó
Pappné Pintér Ilona
Poór János
Poór Jánosné
Radó Bence
Schätl Zsolt
Schumann Adél
Späth Róbert
Spéth Ferenc
Tiszt-Papp Katalin
Varga Dóra
Zak Andrea
Zugfil Richárd
Zugfil Rolf
Zsombéki Gergely

Egy százalék

Ezúton is köszönjük támogatóink segítségét, akik jövedelemadójuk 1%-át egyesületünk javára ajánlották, ajánlják fel.

Adószámunk:

18325920-1-02

Táncszínház meghívására – ezúttal a Budai Vár Oroszlános udvarában – másodszer szerepeltünk a hivatásos együttes nagy sikerű Kiegyezés -150 c. produkciójában. A szerkesztett kétrészes előadásban, ahogy tavasszal a Művészetek Palotájában, – a bagi és a zengővárkonyi hagyományörzők is felléptek.

18-án Röpülj páva! 1976 - címmel, egy 40 évvel ezelőtti közös szereplés emlékére és az akkori táncosok előtt tisztelegve közös műsort adtuk a zengővárkonyiakkal a pécsváradai várban.

Augusztus 27-én megrendeztük a Népviselet napját, melyen a Daloskörrrel vendégül láttuk a Tordaszentlászlói Vegyeskart. A együttes archívumából összeállított fotókiállítást rendeztünk a tájházban. Ezen a napon a falusi vendégfogadók ételbemutatóval, egyesületünk réteskóstolóval várta a vendégeket. A háziréteseket egyesületünk lányai, asszonyai készítették.

Szeptember első hétvégéjén, Alsómocsoládon Kés és fejszehajító Európa Bajnokságot rendeztek. A különleges sportesemény szombati kulturális műsorában táncolt együttesünk. Háromnegyed órás előadásunkban hetényi magyar, baranyai sváb táncokat mutattunk be, *Kruszely Pálma* pedig erdélyi népdalokat énekelt.

Szeptember 17-én a magyarherceglendi falunapon lépett fel a Hosszúhetényi Népi Együttes. A háromnegyed órás élőzenés műsorban hetényi táncok mellett szüri német táncot táncolt *Kruszely Cecil, Kruszely Gina, Schätl Zolt és Späth Róbert*.

Molnár Ádám, Molnár Ferenc és Keserű Árpád vadászkiűrt játékkal, *Kruszely Pálma* szólóénekekkel egészítette ki a színes műsort.

A falusi vendégfogadók és lányaink, asszonyaink finomságokkal kedveskedtek a kiállítás megnyitó résztvevőinek.

Szeptember 23-án Abaligetén, a község meghívására szerepelt együttesünk. A barsi Boróka, a pécsi Misina táncegyüttes és a drávasztárai tamburazenekar társaságában adtuk – ezúttal gépzenére – műsort.

Szeptember 30-án fiatal táncosaink közreműködésével zajlott a szüreti felvonulás, ahol a bíróné *Papp Ildikó*, a bíró *Schätl Zolt* volt.

Az együttes 45 éves fennállásának tiszteletére október 7-én nagyszabású gálaműsort adtunk régi táncosaink, zenészeink és meghívott vendégelőadók közreműködésével a komlói színházban.

A Pécsvárad Leányvásáron a tíz éves Déli Kapu Folkórszövetség tagjaként a szövetség gálaműsorában szerepeltünk október 21-én.

November 1-jén a Művészetek

Palotája fesztiválszínpadán harmadizben mutatta be a Magyar Nemzeti Táncszínház nagy sikerű Kiegyezés-150 c. előadását, melyben együttesünk is közreműködött. A szerkesztett kétrészes előadásban a bagi és a zengővárkonyi hagyományörzők is felléptek. Megtiszteltetés volt számunkra a farszto, de nagy élményt jelentő közös szereplés *Zsuráfszky Zoltán* együttesével. Az előadást felvételről a Duna Televízió is sugározta.

Családi táncpróbát és táncházat tartottunk november 17-én, melyen vendégünk volt a *Csák házaspár*. A kicsiknek és nagyoknak szóló program keretében *Kruszely Cecil* kézműves foglalkozást, *Lázárné Szabó Emese* gyerektáncházat tartott a kisebbeknek. A felnőttek táncházában Józsi bácsiról és Rózsika néniről felvételt is készítettünk. A Somkerék zenekar által kísért összejövetelt hazulról hozott finomságok tették még családiassabbá.

Gyerekcsoportunk december 7-én a pécsi Széchenyi téren, a Rotary Adventen szerepelt.

December 15-i családi programunkon mézeskalácsot készítettünk.

December utolsó napjaiban kaptuk a hírt, hogy a Csoóri Sándor programra benyújtott pályázatunkat elfogadták. A megítélt támogatást ruhatár felújításra, koreográfusra, gyerektáncosaink számára új viseleti darabok vásárlására, zenekari költségekre, és próbához, fellépéshez szükséges technikai berendezések vásárlására fordíthatjuk.

Az évet szilveszteri bál rendezésével zártuk, melynek bevételét az egyesület működésére fordítjuk.

A családi táncpróba és táncház a kicsik játszóházával kezdődött, ahol szüleikkel együtt a kézügyességük után a "lábügyességüket is kipróbálhatták"

1976 júniusában Népművészeti napot rendeztek Hosszúhetényben. A kultúrház udvarán tartott műsort nagyszabású felvonulás előzte meg a Fő utcán. Az élen Kaszás János a gyerektáncosokkal, utánuk az együttes táncosai. A képet Miklós Vilmostól kaptuk.

Lent: 1994-ben a Püspökszentlászlói Búcsún. Az új zenekar és új együttesvezető a nagy öregek társaságában. Miután Kaszás János átadta a stafétabotot, és a korábbi zenekar tagjainak nagy része is elköszönt, fiatalokból újra kellett szervezni a tánckart és a zenekart. A képen látható nagy öregek: Spáth Péter, Gasteiger Ferenc, Kaszás János, Bencze Ferenc.

A Hosszúhetényi Népi Együttes 2017-ben ünnepelte fennállásának 45. évfordulóját. Kérjük mindazokat, akik megfordultak az együttesben vagy kapcsolatban voltak a csoporttal, adják kölcsön táncos múltjukkal kapcsolatos fényképeiket! Osszák meg továbbra is velünk emlékeiket, történeteiket, hogy a következő Múltmentőkben megoszthassuk az olvasókkal!

